

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 216

LANGSEPP, OLAF

Arhiivinimistu

1913–2014

Sissejuhatus

Olaf Langsepp (25. okt 1930, Tallinn – 24. okt 2021) oli eesti spordiajakirjanik ja -ajaloolane, tõlkija, teadur, Eesti Spordimuuseumi esimene direktor.

Olaf Langsepp sündis 25. oktoobril 1930. aastal Tallinnas. Ta lõpetas 1949. aastal Tallinna Jakob Westholmi Gümnaasiumi ja 1959. aastal Tartu Riikliku Ülikooli Ajaloo-Keeleteaduskonna ajaloo erialal. Aastail 1959–1962 oli ta TRÜ Arstiteaduskonna Kehakultuuriosakonna kehalise kasvatuse ja sporditeooria aspirant. 1963. ja 1964. aastal töötas ta vaneminstruktorina Eesti NSV Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Nõukogus. Kirjastuses „Eesti Raamat“ oli O. Langsepp aastail 1966–1967 sporditoimetuse vanemtoimetaja ning aastail 1985–1988 vanemkorrektor. Aastail 1967–1971 töötas ta Eesti Spordimuuseumi direktorina ning 1984. aastal vanemteadurina. 1972.–1975. aastal oli O. Langsepp TRÜ Teadusliku Raamatukogu käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna juhataja, järgneval viiel aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia juures asunud Eesti Põllumajanduse Muuseumi vaneminsener ja teadur. 1988.–1990. aastal töötas O. Langsepp ajakirja Akadeemia *universalia*-toimetajana.

O. Langsepp oli aktiivne mitmes organisatsioonis. 1950. aastatel oli ta Vabariikliku Maadlussektsooni Presiidiumi sekretär, samuti kuulus ta alates 1966. aastast Spordiajakirjanike Föderatsiooni. 1990. aastal sai temast Eesti Spordiajaloo Seltsi liige ning 2005. aastal auliige.

O. Langsepa peamiseks uurimisteemaks oli raskejõustiku ajalugu, sel teemal kirjutas ta raamatuid ja avaldas arvukalt artikleid. Tema sulest ilmusid raamatud „Georg Lurich. 80 aastat sünnist“ (1956), „Georg Lurich. Elu ja tegevus“ (1958) ning „Georg Lurich. Maadleja“ (1978, koostaja). Raamat teisest eesti maadlejast Georg Hackenschmidtist tuli eesti ja vene keeles välja vastavalt 1968. ja 1971. aastal. 1978. aastal ilmus eesti keeles O. Langsepa tõlgitud A. Suhhanovi raamat „Aleksander Aberg“. O. Langsepp oli ka 1996. aastal ilmunud teose „100 aastat Eesti raskejõustikku (1888–1988)“ kaasautor.

Juba koolipõlves sai alguse O. Langsepa huvi oriendi vastu. Ta võttis osa ülikooli orientalistikakabineti tegevusest ja lävis tihedalt selle rajaja Pent Nurmekunnaga. O. Langsepp oli muuseas üks esimesi, kes kirjutas Eesti NSV ajakirjanduses joogast, selle kasulikkusest ning eesmärkidest.

Kriitilised vaated ja teravad väljaütlemised nõukogude korra suhtes tõid kaasa O. Langsepa poliitilise tagakiusamise. Eesti taasiseseisvumise ajal osales ta aga aktiivselt Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei ja kodanike komiteede tegevuses.

O. Langsepa isikuarhiivis asuvad tema dokumendid, teenistuslehtede koopiad, aspirantuuriga seotud materjalid, tõlked, artiklid, kogutud materjalid spordi jm teemadel, Vabariikliku Maadlussektsooni Presiidiumi, sarja „Spordi suurraamat“ väljaandmise ning Riikliku Kehakultuuri- ja Spordikomitee Spordisektsoonide Nõukoguga seotud tööpaberid, samuti

fotod, kirjavahetus jm. Valdava osa O. Langsepa isikuarhiivist moodustab kirjavahetus sportlaste või spordihuvilistega raskejõustiku ja spordiajaloo teemal.

O. Langsepp andis oma materjalid Tartu Ülikooli raamatukogule üle mitmes osas (tulmed 2000:3, 2004:28, 2005:3, 2015:13 ja 2016:2). Isikuarhiivis on enamjaolt säilitatud O. Langsepa ülesehitus.

Kasutatud kirjandus:

<https://www.esbl.ee/esblm/?p=1542>

<https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c21-teadus/olaf-langsepp-25-x-1930-24-x-2021/>

Sisukord

I	Biograafilised materjalid	1
II	Aspirantuuri materjalid.....	1
III	Tõlked, artiklid ja kogutud materjalid spordi, hariduse ja poliitika teemadel.....	1
IV	Ühiskondlik tegevus	2
V	O. Langsepa kirjavahetus	2

I Biograafilised materjalid

- 1 **O. Langsepa liikmepiletid, iseloomustused, teenistuslehtede koopiad jm**
Tartu, 1958–1991
13 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
- 2 **Raamatukogudele annetatud raamatute nimekirjad**
Tallinn ; Tartu, 1967–1970
16 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti, saksa ja vene keeles
- 3 **O. Langsepa töökohta ja kodu läbiotsimisega seotud materjalid ja kirjad**
Tartu ; Tallinn, 1975–1988
14 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
- 4 **O. Langsepa mälestused Tartu orientalistidest ja P. Nurmekunnast**
[Tartu], 2006–2011
21 l.
Kirjutatud käsitsi. Arvutiväljatrükid
Eesti keeles

II Aspirantuuri materjalid

- 5 **Aspirantuuriga seotud materjalid**
Tartu, 1957–1960
26 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti, vene, soome, saksa ja inglise keeles

III Tõlked, artiklid ja kogutud materjalid spordi, hariduse ja poliitika teemadel

- 6 **Kaks O. Langsepa tõlgitud teksti**
[Tallinn], 1953–1954
11 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles

- 7** **Langsepp, Olaf.** Artiklid laulupidude ja Jakob Westholmi Gümnaasiumi kohta
Tartu, 2007–[2008]
3 l.
Kirjutatud käsitsi ja arvutiväljatrükk
Eesti keeles
- 8** **Kogutud artiklid ja materjalid spordi, hariduse ja poliitika teemadel**
[Var.l.], 1964–2014
16 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükis
Eesti, inglise ja soome keeles

IV Ühiskondlik tegevus

- 9** **Vabariikliku Maadlussektsooni Presiidiumi, sarja „Spordi suurraamatu“ väljaandmise ning Kehakultuuri- ja Spordikomitee Spordisektsoonide Nõukoguga seotud tööpaberid, kirjad ja kutsed**
[Var.l.], 1953–1959
232 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud.
Eesti ja vene keeles

V O. Langsepa kirjavahetus

- 10** O. Langsepa kirjavahetus M. Aptekari ja S. Aptekariga
[Var.l.], 1972–1985
21 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Eesti ja vene keeles
- 11** O. Langsepa kirjavahetus A. Molliga aastail 1980–1987
[Var.l.], 1936–1987
47 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja soome keeles
- 12** O. Langsepa kirjavahetus M. Mülleriga
[Var.l.], 1964–1968
33 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Eesti, soome ja rootsi keeles

Säilik	Kirjeldus
13	O. Langsepa kirjavahetus B. Rohniga [Var.l.], 1968–1969 9 l. Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas Eesti, saksa ja vene keeles
14	O. Langsepa kirjavahetus R. Sepaga [Var.l.], 1969–1991 8 l. Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas Eesti, rootsi, saksa, vene ja inglise keeles
15	O. Langsepa kirjavahetus T. Toddiga [Var.l.], 1990–1991 13 l. Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud Inglise keeles
16	O. Langsepa kirjavahetus Ü. Udamiga H. Udamiga seotud teemadel [Tartu], 2006–2012 80 l. Kirjutatud käsitsi ja arvutiväljatrükk Eesti keeles
17	O. Langsepa kirjavahetus David P. Websteriga [Var.l.], 1973–1991 65 l. Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud Inglise keeles
18	O. Langsepa kirjavahetus D. P. Willoughbyga aastail 1980–1981 [Var.l.], 1926–1991 14 l. Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas Eesti ja inglise keeles
19	Langsepp, Olaf. Avaldus ja kiri TRÜ rektor A. Koopile Tartu, 27.–28. juuli 1975 2 l. Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas Eesti keeles
20	Langsepp, Olaf. Kirjad L. Spacekile aastail 1990–1991 Tartu ; Tallinn ; Reastvere, 1990–1992 29 l. Kirjutatud käsitsi ja trükitud Eesti ja inglise keeles

- 21 Antonenko, L. V.** 3 kirja O. Langsepale
Kuibõšev, 1966–1971
19 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 22 Belikov, Pavel.** Kirjad ja materjalid O. Langsepale N. Roerichi ja S. Roerichi kohta
[Var.l.], 1964–1989
58 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Eesti, vene, inglise ja esperanto keeles
- 23 Bibikov, J. S.** 3 kirja O. Langsepale
Tšeljabinsk, 31. okt – 18. dets 1971
13 l.
Kirjutatud käsitsi ja trükitud
Vene keeles
- 24 Bugrov, J. A.** 4 kirja O. Langsepale
Kursk, 1972–1973
7 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 25 Bulgakov, I. D.** Kirjad O. Langsepale aastail 1960–1972
Kursk, 1918–1972
112 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Vene keeles
- 26 Dejev, V.** 6 kirja ja fotot O. Langsepale
Troitsk, 1959–1972
20 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 27 Fletcher, Charles.** Kiri ja postkaart O. Langsepale
Swindon Wilts, 30. apr 1973
3 l.
Kirjutatud käsitsi
Inglise keeles
- 28 Gudkov, I. D.** 2 kirja ja 4 postkaarti O. Langsepale
Mõtiši, 1970–1972
9 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles

-
- 29 Hackenschmidt, Georg.** Kirjad O. Langsepale aastail 1958–1967
[Var.l.], 1958–1967
68 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti, inglise, saksa ja vene keeles
- 30 Hackenschmidt, Georg.** 8 postkaarti O. Langsepale
London, 1960–1968
19 l.
Kirjutatud käsitsi ja trükitud
Inglise keeles
- 31 Hackenschmidt, Rachel.** Kirjad O. Langsepale aastail 1967–1975
[Var.l.], [193–?]-1975
175 l.
Kirjutatud käsitsi ja trükitud
Inglise, saksa, prantsuse ja vene keeles
- 32 Hackenschmidt, Rachel.** Kirjad O. Langsepale aastail 1976–1983
[Var.l.], 1968–2014
156 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Inglise, prantsuse ja vene keeles
- 33 Jakovlev, M. A.** Kirjad O. Langsepale aastail 1960–1968
Leningrad ; Lipetsk, 1960–1968
34 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 34 Javorskaja, Nora.** 2 kirja O. Langsepale
Leningrad, 17. apr – 3. juuni 1965
6 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti ja vene keeles
- 35 Jeršov, Nikolai.** 6 postkaarti O. Langsepale
Kursk, 1968–1970
6 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 36 Kalmõkov, S. I.** Kirjad O. Langsepale aastail 1968–1975
Lipetsk, 1968–1975
29 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles

-
- 37 Kotenko, B. M.** Kirjad O. Langsepale aastail 1971–1983
Apšeronsk ; Krasnodar, 1971–1983
37 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 38 Lass, Raimund.** 4 kirja O. Langsepale
Tallinn, 5. veebr – 1. märts 1968
8 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 39 Levin, Aleksandr Z.** 6 kirja O. Langsepale
Leningrad ; Taevaskoja, 1972–1973
9 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Eesti ja vene keeles
- 40 Lukašev, Mihhail.** 5 kirja O. Langsepale
Moskva, 2. okt – 28. dets 1971
11 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 41 Mardo, Innar.** 6 kirja O. Langsepale
Tallinn, 30. jaan – 2. dets 1979
13 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 42 Noolman, G. J.** Kirjad O. Langsepale
Kiiev, 1970–1974
24 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 43 Pajula, E.** 3 kirja O. Langsepale
Tallinn, 15. jaan – 23. dets 1970
3 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 44 Pervušin, Viktor.** 3 kirja ja 1 postkaart O. Langsepale
Idrinskoe, 20. aug – 9. nov 1975
9 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Vene keeles

- 45 Pivkin, Vladimir.** Kirjad ja postkaardid O. Langsepale aastail 1966–1994
Novosibirsk ; Moskva, 21. juuli 1966 – 22. okt 1994
82 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Vene keeles
- 46 Poljanin, Juri A.** Kirjad ja postkaardid O. Langsepale
Perm ; Južno-Sahhalinsk ; Novosibirsk, 29. juuni 1960 – 27. apr 1986
91 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Eesti ja vene keeles
- 47 Potokin, Pavel.** Kirjad, postkaardid ja kutsed O. Langsepale aastail 1965–1987
Voronež, 25. mai 1965 – 22. dets 1987
49 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Vene keeles
- 48 Raus, B.** 3 kirja O. Langsepale / B. Raus
Viljandi, 2. juuni – 7. juuli 1967
5 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 49 Saveljev, Petr A.** Kirjad ja postkaardid O. Langsepale aastail 1961–1987
Sotši, 1957–1987
88 l.
Kirjutatud käsitsi ja trükitud
Vene keeles
- 50 Schroeder, Willrich R.** 4 kirja ja 1 postkaart O. Langsepale
Los Angeles, 26. juuli 1976 – 12. veebr 1979
11 l.
Kirjutatud masinakirjas ja trükitud
Inglise keeles
- 51 Selge, Ernst.** 3 kirja O. Langsepale
[Tallinn], 1970–1971
6 l.
Kirjutatud käsitsi
Eesti keeles
- 52 Slobodjanik, Anatoli G.** 8 kirja ja 1 postkaart O. Langsepale
Rostov Doni ääres, 1970–1971
22 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles

-
- 53 Spacek-Jung, Linda E.** Kirjad O. Langsepale aastail 1990–1991
Pasadena, 1990–1992
117 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Eesti ja inglise keeles
- 54 Starošvili, Apollon. V.** 1 kiri O. Langsepale
Tbilisi, 3. okt 1956
2 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 55 Suhhanov, Arkadi.** Kirjad O. Langsepale aastail 1960–1987
Rjazan, 1960–1987
183 l.
Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud
Vene keeles
- 56 Sõtsjov, Valeri.** 10 kirja O. Langsepale
Zlatoust, 1976–1979
25 l.
Kirjutatud käsitsi ja trükitud
Vene keeles
- 57 Zavidovski, Leonid.** 3 kirja O. Langsepale
Krivoi Rog, 31. juuli – 21. aug 1971
7 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 58 Torop, Boriss.** Kirjad O. Langsepale aastail 1978–1994
Dnepropetrovsk, 1978–1994
38 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles
- 59 Tšehhovskoi, Daniil.** 5 kirja ja 9 postkaarti O. Langsepale
Leningrad, 1970–1980
17 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Vene keeles
- 60 Tšesnokov, Boriss.** 5 kirja ja 9 postkaarti O. Langsepale
Moskva, 3. mai 1960 – 2. veebr 1967
3 l.
Kirjutatud käsitsi
Vene keeles

Säilik	Kirjeldus
61	<p>Udam, Haljand. 1 kiri O. Langsepale [Tallinn], 16. okt 1972 2 l. Kirjutatud käsitsi Eesti keeles</p>
62	<p>Usin, A. 2 kirja O. Langsepale Valga, 5. nov – 2. dets 1971 4 l. Kirjutatud käsitsi Eesti keeles</p>
63	<p>Vlassov, Juri. 5 postkaarti O. Langsepale Moskva, 13. nov 1978 – 29. dets 1987 5 l. Kirjutatud käsitsi Vene keeles</p>
64	<p>Väinastu, Peet. 2 kirja O. Langsepale Kuibõšev, 25. okt – 27. nov 1971 4 l. Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas Eesti keeles</p>
65	<p>Prahast ja Varssavist tulnud vastused O. Langsepale Georg Lurichi raamatu kohta [Var.l.], 29. juuli – 12. dets 1966 6 l. Kirjutatud masinakirjas Tšehhi, poola ja vene keeles</p>
66	<p>Kirjastuse „Valgus“ kiri O. Langsepale seoses raamatu „Jooga“ väljaandmisega Tallinn, 28. dets 1971 2 l. Kirjutatud masinakirjas Eesti keeles</p>
67	<p>Kirjad O. Langsepale erinevatelt inimestelt aastail 1957–1981 [Var.l.], 1913 – 22. veebr 2000 38 l. Kirjutatud käsitsi, masinakirjas ja trükitud. A Eesti, vene, saksa, inglise ja esperanto keeles</p>

Selles arhiivinimistus on 67 (kuuskümmend seitse) järjest nummerdatud säilikut. Arhiivifondi korrastas ja nimistu koostas raamatukoguhoidja Laura Laanisto.

Tartu, 26. september 2023